12459 ـ حکم زکات فطر و مقدار آن

سوال

آیا این حدیث صحیح است که: روزه‌ی رمضان بالا برده نمی‌شود مگر آنکه زکات فطر داده شود؟
اگر مسلمان خود نیازمند باشد و به اندازه‌ی میزان زکات در اختیارش نباشد، در صورت صحیح بودن حدیث فوق یا دیگر ادله‌ی صحیح شرعی، آیا دادن زکات فطر بر وی واجب است؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

زکات فطر بر هر مسلمانی که خودش هزینه‌ی خود را برآورده می‌سازد در صورتی که در روز عید یک صاع بیش از غذای خود و خانواده‌اش نزدش باقی بماند، واجب است.

اصل در وجوب زکات فطر، حدیث ابن عمر ـ رضی الله عنهما ـ است که می‌گوید: رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ زکات فطر را به مقدار یک صاع از خرما یا یک صاع از جو، بر برده و آزاد و مرد و زن و کوچک و بزرگِ مسلمان واجب گرداند، و دستور داد تا پیش از خارج شدن مردم به نماز [عید] ادا شود متفق علیه و این لفظ بخاری است.

همینطور روایت ابوسعید خدری ـ رضی الله عنه ـ که می‌گوید: ما زکات فطر را هنگامی که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ میان ما بود به مقدار یک صاع از غذا یا یک صاع از خرما یا یک ساعت از جو یا یک صاع از کشمش یا یک صاع از کشک ادا می‌کردیم متفق علیه.

همچنین هر غذایی که به عنوان غذای غالب آن سرزمین شناخته می‌شود مانند برنج یا مانند آن را می‌توان به عنوان زکات فطر ادا کرد.

منظور از صاع، صاع پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ است، یعنی چهار دو کف پر یک مرد متوسط.

اگر شخص زکات فطر را عمدا ترک کند گناهکار است و واجب است قضایش را بدهد، اما حدیثی که ذکر کردید صحیح نیست.

از الله متعال خواهانیم گفتار و کردار ما را به صلاح آورد.

و بالله التوفيق